

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Digikult 2015

Digitalt kulturarv i praktiken

Rapportnr: 2015:37

ISSN: 1403-168X

Rapportansvarig: Peter Rudvall

Foto: Jan Mogol

Utgivare: Länsstyrelsen i Västra Götalands län, kulturmiljöenheten/samhällsavdelningen

Rapporten finns som pdf på www.lansstyrelsen.se/vastragotaland under Publikationer/Rapporter.

Digikult 2015

Den 25-26 mars 2015 arrangerades konferensen Digikult i centrala Göteborg. Arrangemanget var det tredje i ordningen och ägde rum i en fullsatt sal på Göteborgs Stadsmuseum. Under två dagar kunde deltagarna lyssna till föredrag som kretsade kring frågor som rör digitaliseringen av kulturarvet.

Digikult 2015 arrangerades av Göteborgs kulturförvaltning & Göteborgs stadsmuseum, Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Västra Götalandsregionen genom Västarvet, Kultur i Väst & Kulturnämnden, Wikimedia Sverige, samt med stöd från Digisam vid Riksarkivet.

Länsstyrelsens Henrik Zedig hälsar en av deltagarna välkommen.

Under de följande sidorna kan du läsa en kortare summering av dessa informationsspackade dagar.

Dag 1:

Välkommen till Göteborg

Anna Rosengren, kulturdirektör Göteborgs Stad

Anna Rosengren inledde Digikult 2015.

Anna Rosengren inledde konferensen med att hälsa alla i den fullsatta salen välkomna.

Hon underströk det viktiga i att passa på att utbyta tankar, erfarenheter och e-postadresser under de två dagar som konferensen pågick.

Rosengren tog också tillfället i akt och tipsade långväga deltagare om andra spännande vattenhål för den kulturintresserade i Göteborg.

Välkommen till Digikult

Karin Nilsson, moderator

Karin Nilsson och en förväntansfull åhörarskara.

Karin Nilsson arbetar som enhetschef för Digitala museet vid Livrustkammaren och Skoklosters slott med Stiftelsen Hallwylska museet och leder arbetet med att digitalisera och förmedla digitalt kulturarv. Under Digikult 2015 var hon moderator och lotsade åhörarna genom de fulltecknade dagarna.

Invigningstal

Lars Bäckström, landshövding

Lars Bäckström under sitt invigningstal på Digikult 2015.

Landshövdingen i Västra Götalands län, Lars Bäckström, invigningstalade i den fullsatta Wallenstamsalen på Göteborgs stadsmuseum.

Bäckström har arbetat i ledningen för en rad statliga myndigheter, bland annat Skatteverket, Riksdagens Revisorer samt Riksbankens Jubileumsfond. Han har också varit ordförande i Post- och telestyrelsen. Innan sitt riksdagsuppdrag arbetade Lars Bäckström som lärare.

Kulturarv och kulturpolitik

Alice Bah Kuhnke, kultur- och demokratiminister

Alice Bah Kuhnke i Wallenstamsalen på Göteborgs stadsmuseum.

Digikult 2015 kunde inte fått en bättre inledning än när Sveriges kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke steg upp på scenen för att berätta att två av de tre kulturpolitiska prioriteringarna under mandatperioden är kulturarv och digitalisering.

Digitaliseringen, menade Bah Kuhnke, leder inte enbart till att kulturarvet blir oberoende av plats, utan innebär också att vi får en överblick och kan bedöma hur (och om) det samlade kulturarvet förhåller sig till vårt samhälle.

Alice Bah Kuhnke underströk att vi ska arbeta för att vårt kulturarv ska vara relevant, inkluderande och givande idag och imorgon.

Hur ska kulturarvsinstitutionerna möta den digitala utmaningen?

Lars Amréus, riksantikvarie

Lars Amréus innan sitt föredrag.

IT-samhället förändrar förutsättningarna för kulturarvsinstitutionernas verksamhet. Hur kan vi ta tillvara de nya möjligheter som skapas? Och vad ställer de för krav på samverkan och förändring? Kring dessa frågor kretsade riksantikvarie Lars Amréus föredrag.

Amréus är arkeolog och har tidigare varit chef på Statens historiska museer och är sedan 2012 riksantikvarie och chef för Riksantikvarieämbetet.

Föredraget inleddes med att Amréus berättade om hur Riksantikvarieämbetet arbetar och hur deras verksamhet ska leda till att kulturarvet bevaras, används och utvecklas. Målet är att vara ledande, pådrivande och stödjande i arbetet med kulturmiljöfrågor för att målen med dessa frågor ska uppfyllas.

Amréus ansåg det också viktigare nu än på länge, att både tala om och arbeta med kulturarvet. Han menade att det i denna diskussion gick att finna svar på många av samtidens stora frågor som rör identitet, tillhörighet och minnesgemenskap.

Kulturarvsinstitutionerna ska inte enbart göra det möjligt för många att ta del av den information som skapas, utan även göra så många som möjligt delaktiga i processerna kring kulturarvsfrågorna. Genom den digitala utvecklingen har vi fått verktygen att göra det, berättade Amréus, men de måste användas på rätt sätt.

Amréus tryckte på att det var institutionernas ledningar som var i behov av eldsjälarnas stöd, då han menade att det är de som kan se till att institutionerna använder sig av de rätta verktygen och även för att se till att arbetet är relevant för omvärlden.

Anna Rosengren och Lars Amréus samtalar under en paus.

Samordnad forminnesinformation ger effektivare samhälls-byggnade

Tord Klafver, Riksantikvarieämbetet

Tord Klafver berättar om DAP-programmet.

Riksantikvarieämbetet arbetar just nu med att effektivisera den digitala arkeologiska processen i Sverige. Arbetet sker i det femåriga DAP-programmet där visionen är en samordnad digital forminnesinformation som ger nytta i samhällsbyggnadsprocessen.

Tord Klafver arbetar som programledare för DAP. Han har en lång bakgrund inom konsultvärlden som projektledare för IT-nära verksamhetsutvecklingsprojekt och under sitt föredrag berättade Klafver om arbetet med DAP, men också om hur han tycker att informationen ska hanteras på institutionerna.

Genom att utveckla hållbara behovsanpassade system och arbetssätt, tar Riksantikvarieämbetet genom DAP ett helhetsgrepp runt den arkeologiska processen med en tydlig utgångspunkt i samhällsbyggnad. Idag sker oftast en analog kommunikation när de flesta av verksamheterna är i kontakt med varandra. När det gäller information så registreras ibland en del saker upp till åtta gånger, vilket givetvis leder till mycket dubbelarbete. Detta resulterar i att informationen lagras i stuprör på respektive institution, vilket på sikt leder till kvalitetsbrister. Lösningen skulle vara att låta informationen bo på ett enda ställe - där den skapas, menade Klafver.

Klafver varnade för att vi idag inte utnyttjar digitaliseringen fullt ut. Istället är vi fast i gamla mönster där information arkiveras och inte tillgängliggörs för till exempel forskning.

Den information som Riksantikvarieämbetet förvaltar riktar sig idag till experter - av arkeologer, för arkeologer - men de som använder sig av informationen är inte alltid experter. Därför behöver man, enligt Klafver, se över informationsstrukturerna. Idag

saknas en nationell samordning för hur vi ska ta vara på fältdata, råinformationen, så den bor kvar på respektive institution.

Vi måste också, menade Klafver, få en större kunskap om de som använder sig av den insamlade informationen, så att vi kan utveckla och tillgängliggöra informationsstrukturen och digitaliseringen.

Klafver berättade sedan om DAP. Visionen är att i en digital arkeologisk process skapa samordnad fornminnesinformation som ger nytta i hela samhällsbyggnadsprocessen. Informationen ska vara samordnad på ett nationellt plan och den ska ge nytta.

Den information som samlas in ska inte presenteras längre fram, utan tillgängliggörs medan arbetet pågår. Den ska bo på ett ställe och hålla tillräckligt hög standard för att kunna tillgodose samhällsbyggnadsprocessens behov och gynna forskning och allmänhet.

Riksantikvarieämbetet tar ledning i dessa frågor, men är i behov av hjälp av till exempel Länsstyrelserna, muséer och arkeologiföretag, inte bara när det kommer till arbetet utan även när det rör viljan att förändra, för genom att göra de här förändringarna skapar vi nytta tillsammans.

Diskussioner under en paus.

filmarkivet.se – 100 år i rörlig bild

Kajsa Hedström, huvudredaktör och ansvarig utgivare

Kajsa Hedström är huvudredaktör och ansvarig utgivare för filmarkivet.se.

På filmarkivet.se finns unikt rörligt bildmaterial ur arkiven som tillgängliggörs på nytt. Nu ligger drygt 1200 filmer ute – främst kort-, dokumentär-, journal- och reklamfilm – och mängden rörlig bild kommer successivt att växa. Ny teknik förändrar vår förståelse av det förflutna. På fler än ett sätt är nätet den plats där filmhistorien håller på att anta en ny skepnad.

Kajsa Hedström är huvudredaktör och ansvarig utgivare för filmarkivet.se, som är ett samarbete mellan Svenska filminstitutet och Kungliga biblioteket. Hon har tidigare bland annat varit chef för Cinemateket och inköpare på Folkets bio.

Då Filmarkivets verksamhet bedrivs med offentliga medel anser man att arkivet ska vara gratis och öppet för allmänheten, förklarade Hedström. Hon fortsatte med att berätta att arkivet kan användas av forskare och studenter, som ges en möjlighet att komplettera det skrivna ordet med filmat material. Arkivfilm har också visat sig användbar inom vården, till exempel när det gäller vård av dementa.

Målen som Filmarkivet jobbar mot är, förutom utbildning och forskning, tillgängliggörande av filmarvet samt vidareanvändning.

Digital Forensics – är det nåt för oss?

Anne Scherman, Kungliga biblioteket

Anne Scherman strax innan sin föreläsning på Digikult.

Anne Scherman arbetar på Kungliga biblioteket med handskrifter, digitala personarkiv och projektledning av digitaliseringsprojektet Suecia antiqua et hodierna – ett digitalt titthål in i 1600-talet. Kungliga bibliotekets handskriftssamling rymmer handlingar från 300-talet e Kr till våra dagar. Dokument på pergament, papper, papyrus och palmblad ska nu samordnas med dokument som levereras på USB-stickor, hårddiskar och kassettband. Vilka särskilda frågor och förutsättningar inställer sig?

Under sitt föredrag beskrev Sherman sitt och sina kollegors arbete på Kungliga biblioteket.

Hon berättade bland annat att det i regel finns en större noggrannhet från donatorer när det gäller fysiskt material jämfört med digitalt. Scherman flaggade även för att mediabärare inte klarar sig i all evighet, samt att de läsapparater som används inte håller så länge som man tror.

Från och med januari 2015 ska material som myndigheter och massmedieföretag publicerar via internet levereras till Kungliga biblioteket. Syftet med insamlingen, förklarade Scherman, är att bevara det svenska kulturarvet och att främja forskning.

Sherman slog även ett slag för bloggen digitalapersonarkiv.blogg.kb.se.

Digitalt ekosystem för museer – vision och målbild samt exempel på tillämpning

Sven Rentzhog från Nordiska museet.

Sven Rentzhog är chef för avdelningen för nya medier på Nordiska museet och har tidigare arbetat som stabsansvarig på Statens historiska museer samt som chef och projektledare på Riksantikvarieämbetet. Han har arbetat med digitala kulturarvsfrågor sedan mitten av 1990-talet och brinner för att kommunicera museernas samlingar och kunskap på nätet.

Sitt föredrag under Digikult ägnade Rentzhog åt att prata om hur Museer i Sverige och Norge utvecklat ett digitalt ekosystem tillsammans där flera, i sig separata system, programvaror och appar, samverkar till en helhet. Tillsammans gör det arbetet för museer enklare och mer effektivt. Ekosystemet är öppet och bygger på gemensamma standarder, principer och modeller.

Rentzhog påpekade även att arbetet med digitaliseringen av kulturarvet kräver en bred samverkan som inte får fastna i några egna stuprör, fortsatte med att beskriva hur museisidan jobbar med att försöka bygga upp ett digitalt ekosystem och tryckte på att samlingarna måste vara tillgängliga, användbara och angelägna. Det senare, menade Rentzhog, sker genom att låta användarna vara medskapande. Det är tillsammans som vi bygger den kollektiva minnesbanken.

I dagsläget arbetar 200 institutioner i ett samnordiskt ekosystem. I arbetet med att hitta ett sätt att samverka menade Rentzhog att de stora institutionerna ska hjälpa de små istället för att slå vakt om sitt varumärke.

Digitala utställningar – vad innebär det?

Sanja Halling, Digisam

Sanja Halling rätade ut frågetecken gällande digitala utställningar.

Sanja Halling är utredare på Digisam, samordningssekretariatet för digitalisering, digitalt bevarande och digitalt tillgängliggörande av kulturarvet. Under de senaste åren har hon bland annat varit involverad i frågor om digitala infrastrukturer och bevarande. Sanja Halling deltar också i en internationell arbetsgrupp som inriktar sig på området digitala utställningar.

I en digital utställning har de traditionella funktionerna för tillgängliggörande av information ändrats.

Vad innebär det att sätta upp en digital utställning idag, på vilket sätt är det annorlunda än de traditionella sätten att förmedla kulturarv och vilka möjligheter finns det i det digitala?

En preliminär definition av begreppet digital utställning har arbetats fram av den arbetsgrupp där Halling ingår. Den lyder:

“A Digital Exhibition is based on a clear concept and is well curated. It assembles, interlinks and disseminates digital multimedia objects in order to deliver innovative presentations of a theme, or series of themes, allowing user interaction to a great extent.”

Halling menade att det inte finns något som tyder på att en digital utställning skulle påverka besökarantalet till en fysisk utställning. Snarare går det att se tecken på det motsatta, att den digitala utställningen hjälper besökaren att hitta den fysiska. Vad är då skillnaden mellan de digitala utställningarna och de mer traditionella? Med digitala utställningar kan man föra samman kulturarv som har splittrats genom olika typer av kategoriseringar och pröva nya tekniker och metoder för att presentera materialet. Samordnad digital informationshantering är en förutsättning för det, berättade Halling.

Digitala utställningar i praktiken

Linnéa Karlberg Lundin, Livrustkammaren och Skoklosters slott med stiftelsen Hallwylska museet

Linnéa Karlberg Lundin strax efter sitt föredrag på Digikult 2015.

Linnéa Karlberg Lundin är digital samordnare på Livrustkammaren och Skoklosters slott med stiftelsen Hallwylska museet. Hon arbetar med databas- och IT-frågor och bland annat leverans av data till Europeana, av bilder till Wikimedia commons och med digitala utställningar och fördjupningar.

Vad är egentligen en webbutställning och ska man verkligen kalla den så? Hur skiljer sig utställningsberättandet på webben från den fysiska utställningen och hur skiljer det sig från annat digitalt berättande? Linnéa Karlberg Lundin benade ut begreppen och visade några exempel ur Livrustkammarens, Skoklosters slotts och Hallwylska museets produktioner.

Karlberg Lundin beskrev under sitt föredrag hur hennes arbetsplats använt sig av modulen "Upptäck museet" under byggandet av flera digitala produktioner. Hon visade även flera exempel på dessa, bland annat utställningarna 40 rum och kök (2009) och Skogen bakom palatset (2014).

En digital utställning, menade Karlberg Lundin, kretsar kring ett avgränsat tema. Den består av ett noggrant urval av föremål och material. Den är formgiven och avgränsad i det virtuella rummet, så att besökaren vet när hon kliver in eller ut ur utställningen. Den är också avskild från museets vanliga webbplats. Det är inte en digital version av en fysisk utställning. Detta för att inte den fysiska utställningen ska förlora sina speciella fördelar, men man vinner heller inte några av de fördelar som webben erbjuder.

Vad finns det då för fördelar med en utställning på webben? Karlberg Lundin menar att det finns en frihet som det fysiska rummet aldrig kan ge. Hon tryckte på att det gick att kommunicera med besökarna på ett särskilt sätt, vilket gör den mer delaktiga. Utställningen kan erbjuda flera nivåer av kunskapsinnehåll, vilket gör att besökaren kan själv styra sitt besök och på så vis välja fördjupningsnivå. Den digitala utställningen ger också en annan möjlighet när det kommer till att visa upp föremål. På webben finns helt enkelt en annan möjlighet att till exempel zooma in ett föremål och på så vis skapa en större detaljkännedom. Det går också att se den digitala utställningen som ett extra rum. Här kan du visa upp det som inte får plats eller av annan anledning hamnat utanför den fysiska.

Hon pratade även om digitala fördjupningar. Dessa beskrevs av Karlberg Lundin som mindre produktioner, så kallade stickspår, som snabbt kan produceras och till exempel kan vara ett komplement till en fysisk utställning.

Det digitala mediet är inte ett mål utan ett medel. Då webbesökaren i regel är otålig och kräsen är det viktigt att tänka på form och tilltal i sina produktioner. Allt för att fånga den flyktiga surfaren. Försök också att ta tillfället i akt och skapa en relation till besökaren, tipsade Karlberg Lundin.

Fullsatt på Digikult 2015.

Digisam

Johanna Berg, Digisam

Johanna Berg uppdaterade Digikultdeltagarna om Digisams arbete.

Johanna Berg är utredare på Digisam och har mångårig erfarenhet av kulturbyråkratiskt arbete på bland annat Kulturrådet och Riksantikvarieämbetet. Hon var utredningssekreterare i Museikoordinatorsutredningen 2007–2009 och har även arbetat mer operativt verksamhetsnära på Forum för levande historia 2005–2007.

Digisam, nationellt sekretariat för digitalisering, digitalt tillgängliggörande och bevarande av kulturarvet, har 2011–2015 Regeringens uppdrag att arbeta för mer digitalisering på de statliga minnesinstitutionerna. Johanna Berg gav en aktuell lägesrapport från Digisams arbete. Vad har hänt och finns det något kvar att göra?

Bergs presentation var sist ut, och den första konferensdagen rundades senare av på Hotell Riverton där deltagarna kunde summera över en bit mat.

Läs mer här: bit.ly/digisam

Dag 2:

En kopp kaffe innan det är dags igen.

Den avslutande dagen på Digikult 2015 inleddes med kaffe och fralla för den som var sugen.

På programmet stod inte enbart svenska föreläsare, utan också en hel del internationella.

Schrödinger's Hard Drive: Everything is Saved Forever, Except Where it is Utterly Lost

Jason Scott, Internet Archive

Jason Scott trivdes på Digikult.

Jason Scott är historikern, filmaren och föredragshållaren som har ägnat årtionden åt att samla in all typ av data, berättelser, artefakter och kunskap. Idag arbetar han för Internet Archive som en "frigående arkivarie" och samlar in historisk data som sedan bevaras och görs tillgänglig på webben.

År 2009 grundade han the Archive Team med syftet att rädda och bevara de webbplatser som riskerade att gå förlorade i takt med internets utveckling.

Internet archive, archive.org, är en ideell organisation som sedan 1996 bevarar och tillgängliggör webbsidor och andra digitala material som musik, film och scannade böcker (nära tre miljoner). I likhet med andra, analoga minnesinstitutioner ger Internet archive allmänheten fri tillgång till allt. Organisationen driver också underprojekt som Wayback machine, Archive-it och Open library och är en stark röst för ett fritt och öppet internet.

Under sitt föredrag förklarade Jason Scott hur Internet Archive är uppbyggt och arbetar. Han gav sin syn på varför det är viktigt att bevara de webbsidor och historier som går att utläsa genom platser på internet, och visade även på nyttan med att bevara dessa.

The Natural History Production Line

Suzanne de Jong-Kole, Naturalis Biodiversity Center

Suzanne de Jong-Kole från Naturalis Biodiversity Center.

Suzanne de Jong-Kole har läst grafisk design på Art School of Rotterdam och fortsatte sedan att studera konstkunskap. Efter att ha arbetat som designer under några år började hon som projektledare för utställningar och event på Netherlands Architecture Institute.

För närvarande arbetar Suzanne som projektledare på Collection Digitization på Naturalis Biodiversity Center, vilket bland annat innebär att hon är ansvarig för digitaliseringen av över fyra miljoner herbarieark.

Naturalis Biodiversity Center är det nationella museet för naturhistoria samt det ledande institutet för akademisk forskning och utbildning om biologisk mångfald och taxonomi i Holland. För närvarande innehåller samlingen 37 miljoner naturhistoriska objekt. Mellan 2010 och 2015 har Naturalis arbetat med att förverkliga ett av de största digitaliseringsprojekten för en naturhistorisk samling hittills. Minst 37 miljoner objekt ska under perioden digitaliseras, inklusive 7 miljoner föremål på en hög detaljnivå.

Under sitt föredrag på Digikult 2015 beskrev Suzanne de Jong-Kole de olika stegen av arbetet med att digitalisera Naturalis samling. Hon berättade om de fem år som projektet pågått, vilka problem som uppstått, vad som blev resultatet, samt hur de ser på framtiden.

Reimagining Museum Collections

John Coburn, Tyne & Wear Archives & Museums

John Coburn i Göteborgs stadsmuseum.

John Coburn är ansvarig för Tyne & Wear Archives & Museums' Digital Programmes. Hans föreläsning kretsade kring det digitala forskningsprojekt som genomförts av Tyne & Wear Archives & Museums i samarbete med allmänheten och ett brett spektrum av specialister. Projektet har kretsat kring frågor som rör publikutveckling och utformningen av digitalt kulturarv som inspirerar, skapar nyfikenhet och förundran, i syfte att nå en ny publik på nätet.

Coburn beskrev även hur deras samarbete med allmänheten, konstnärer, musiker, filmare, med mera, gjort att samlingarna börjat användas på ett nytt sätt. Detta har i sin tur bidragit till att en helt ny grupp av besökare upptäckt samlingarna.

Digital innovation in the field of history education

Steven Stegers utanför Wallenstamsalen.

Steven Stegers är programansvarig på Euroclio - European Association of History Educators . Han har samordnat internationella projekt för att främja historieutbildning i mer än femton (huvudsakligen europeiska) länder sedan 2006. Han är ansvarig för förvaltningen av Historiana och flera andra långsiktiga program.

Under sin föreläsning på Digikult förklarade Stegers hur man på bästa sätt kan utnyttja digitala möjligheter för att uppmuntra lärandet i historieutbildningen. Denna utmaning är kärnan i Historiana-programmet. Hittills har utbildningsspecialister från mer än trettio länder redan bidragit aktivt till utvecklingen.

Stegers föreläsning fokuserade på de resultat som hittills uppnåtts, vilka lärdomar man fått, samt vilka framtidsplaner som finns inom programmet.

Våga använd den kollektiva kunskapen – om Popstad Lund, delaktighet och att bygga utställningar kollektivt

Anders Mildner, initiativtagare till Popstad Lund

Anders Mildner strax innan sitt föredrag.

Anders Mildner är kulturskribent, författare och föreläsare och jobbar med innehåll och kommunikation på Altitude meetings. Han har en bakgrund som konsthistoriker och var tidigt ute med digitala utställningar. 2012 utsågs han av tidningen Internet World till en av tio personer nästa statsminister borde prata med för att förstå sig på internet. Han är författare till boken "Koltrasten som trodde att den var en ambulans" och före detta styrelseledamot för kulturhuset Mejeriet. Popstad Lund var en framgångsrik och mycket uppmärksam utställning som visades på Kulturen i Lund. Utställningen byggdes utifrån en Facebookgrupp som startades av bland annat Mildner, med det uttalade målet att låta ett museum göra en utställning utifrån den kollektiva kunskapen som gruppen genererade.

Under sitt föredrag tryckte Mildner på den betydelse som allmänheten kan ha i förmedlandet av en historia, för vem har egentligen rätten att avgöra vad som är ett kulturarv? Han lyfte samtidigt frågan om vems historia det är som berättas. Som exempel lyfte han den bild av staden Lund som kommuniceras ut, och hur många som inte kan identifiera sig med den. Det var i konflikten med denna bild som idén om Popstad Lund föddes.

Hur var det då möjligt för tre privatpersoner att ro ett så här stort projekt i hamn? Idag har allmänheten ett stort kontaktnät i vilket man kan nå den målgrupp som kan tänkas vara intresserad av det man vill berätta.

Mildner berörde även den problematik som han anser finns inom många hierarkiska organisationer, och menade att de hade mycket att lära. Bland annat genom hur man väljer att kommunicera genom dagens teknik. Han tyckte sig se en oro i att släppa in personal/människor och låta dessa komma till tals. Tvåvägskommunikation är svårt för hierarkiska organisationer, menade Mildner.

Kunskapens miljonprogram – från arkivdata till wikipediaartiklar

Sverker Johansson

Sverker Johansson till höger.

I arkiv och databaser finns mycket kunskap, men formen är svårtillgänglig och människor söker inte där, de söker på Wikipedia.

Sverker Johansson är partikelfysiker och evolutionär lingvist. Han forskar idag om neandertalares kommunikation, och om interkulturell kommunikation på Wikipedia. Med botprogrammering kan kunskap göras tillgänglig och läsbar för alla. Johansson berättade om ett botprojekt som skapat tre miljoner wikipediaartiklar och framtida möjligheter diskuterades.

Johansson lyfte problematiken i att Wikipedia ska vara ett kollektivt kunskapsbyggande, men författarna till artiklarna på webbplatsen författas nästan uteslutande av västerländska män. Hur kan det bli mer demokratiskt och hur ska alla få tillgång till all kunskap?

Storskalig datautvinning från historiska handskrivna texter

Anders Brun, Uppsala universitet

Anders Brun och hans skugga på Digikult 2015.

Genom OCR-teknik kan man ur bilder av dokument få fram text som är sökbar, redigerbar och tillgänglig för storskalig dataanalys. Detta öppnar stora möjligheter inom digital humanistisk forskning. Dock finns ännu ingen programvara som klarar av att enkelt läsa och analysera historiska, handskrivna texter och detta är ett problem som forskarna försöker att lösa.

Anders Brun är forskare inom datoriserad bildanalys på Institutionen för informationsteknologi vid Uppsala universitet. Han leder den tvärvetenskapliga satsningen q2b – From quill to bytes, ett projekt som arbetar med storskalig data mining för historiska texter. Forskargruppen består av tre stycken seniora forskare samt tre doktorander.

Under sitt föredrag presenterade Anders Brun forskargruppens arbete. Han beskrev de svårigheter med projekt av dessa slag, och berättade om hur han såg på framtiden.

Game Over, Play again? Om bevarande av datorspel på Kungliga biblioteket

David Brodin och Camilla Johansson, Kungliga biblioteket

Camilla Johansson och David Brodin avslutade den sista Digikult-dagen.

Camilla Johansson och David Brodin är handläggare på Kungliga biblioteket (KB). KB är inte bara nationalbibliotek utan även nationalarkiv för film, musik och spel. KB har samlat in datorspel och multimedia sedan 1995.

Men hur gör man? Är det möjligt i ett längre perspektiv att samla in, tillgängliggöra och bevara datorspel för framtiden? Vad är ens ett datorspel nuförtiden? Bevara spelgruppen på Kungliga biblioteket berättade om sina erfarenheter, utmaningar och strategier då fysiskt blir digitalt och lagarna inte hänger med.

Tiden på scenen ägnades åt att berätta om den problematik som kan uppstå under arbetet med att samla in datorspel, samt att diskutera nyttan av insamlande av detta slag.

Game Over, Play again? var den sista föreläsningen på Digikult 2015 innan moderator Karin Nilsson summerade de två dagarna.

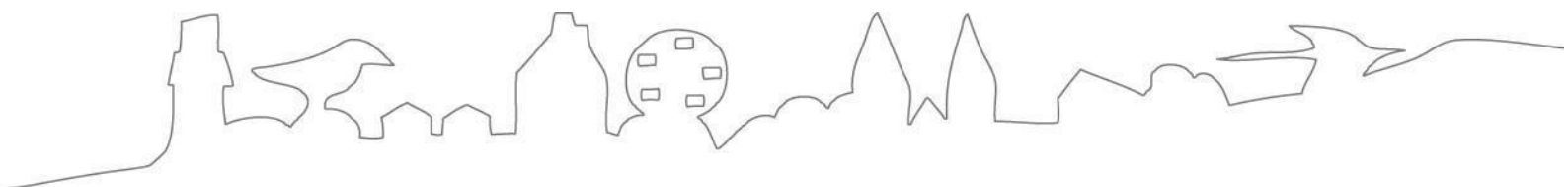
Tack för i år!

Steven Stegers på scen i Wallenstamsalen.

Om du vill ta del av föreläsningarna i sin helhet kan du hitta dem på Digikults webbplats. Där finns även föreläsarnas PowerPoint-presentationer att ladda ner.

www.digikult.se

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN